Arbeitskreis für
Siebenbürgiche Landeskunde
Societate de Studii Transilvane

ÎN VIZOR – MINORITĂȚILE NAȚIONALE

POLITICILE REPRESIVE ÎN ROMÂNIA DE DUPĂ ANUL 1956

S i m p o z i o n ș t i i n ț i f i c
organizat de
Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României,
Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie
Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale
și
Societatea de Studii Transilvane/Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde

Cluj, 10–11 noiembrie 2026

Loc de desfășurare:
Aula „Regele Ferdinand I", Facultatea de Istorie și Filosofie, str. Napoca 11, Cluj

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI

Marți, 10 noiembrie 2026

9:30 - 10:00 Deschidere

Moderator: Virgiliu Țârău

Ioan Marius Bucur (UBB, Facultatea de Istorie și Filosofie)
Novák Csaba-Zoltán (Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale)
Corneliu Pintilescu (Societatea de Studii Transilvane, Institutul de Istorie „George Barițiu" al Academiei Române)
Thomas Șindilariu (Subsecretar de Stat, Departamentul pentru Relații Interetnice)

10:00 – 10.50: Keynote
Constantin Iordachi (Central European University): ***Trecutul în oglinda puterii: Politica memoriei iliberale în Ungaria sub regimul Orbán***

10.50 -11.10 Pauză de cafea

Arbeitskreis für
Siebenbürgische Landeskunde
Societate de Studii Transilvane

11:10 – 13:40 Secțiunea I: ***Măsuri politice și polițienești pentru gestiunea societății după evenimentele revoluționare din 1956***

Moderator: Novák Csaba-Zoltán

Virgiliu Țârău (Universitatea Babeș-Bolyai): ***După revoluție. Ce au înțeles liderii comuniști români din experiența guvernului Nagy Imre***

Andrei Dălălău (Universitatea Babeș-Bolyai): ***Reprimarea intelectualității după 1956***

Silviu B. Moldovan (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității): ***Reformarea Securității în materia urmăririi penale – școlile de la Moscova*** (online)

Felician Velimirovici (Muzeul Banatului Montan): ***Mutațiile din câmpul istoriografiei românești după 1956***

Cristian Vasile (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga" al Academiei Române): ***Interferențe între politicile culturale și cele etnice în România comunistă post-1956***

13:40 - 15:30 Pauză de prânz

15:30 – 18.00 Secțiunea II***: Tribunalele militare ca instrumente ale represiunii post-1956***

Moderator: Virgiliu Țârău

Corneliu Pintilescu (Institutul de Istorie „George Barițiu" al Academiei Române): ***Justiție militară și inginerie socială în România anilor 1950***

Radu Vădeanu (cercetător independent): ***Activitatea Tribunalului Militar din Cluj împotriva dușmanilor poporului după 1957***

16.30-17.00 Pauză de cafea

Claudiu Călin (Arhiva Diecezană a Episcopiei Romano-Catolică de Timișoara): ***Ecouri ale procesului Episcopului Augustin Pacha în anii 1950***

Jánosi Csongor (Universitatea din Torino)**: *Înainte și după 1956: cazul Szoboszlay și redefinirea politicilor represive în România comunistă***

18:00 Keynote:
Valentina Glăjar (Universitea din Texas): ***Never Make a Spy Out of Me*** *(online)*

Arbeitskreis für
Siebenbürgische Landeskunde
Societate de Studii Transilvane

Miercuri, 11 noiembrie 2026

9.00-11.00 Secțiunea II*: Ecourile Revoluției din 1956 – reacția autorităților comuniste din România și politicile represive față de minorități naționale și comunități religioase. (I)*

Moderator: Thomas Șindilariu

Novák Csaba-Zoltán (Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale): ***1956 și comunitatea maghiară din România: simpatie față de revoluție, dileme politice și consecințe***

Lönhárt Tamás (Universitatea Babeș-Bolyai): ***Un caz care a marcat intelectualii maghiari din Cluj după 1956***

Veres Emese Gyöngyvér (Asociația Ceangăilor din Țara Bârsei) ***„Am aprins doar o lumînare la cimitir" – consecințele manifestării de simpatie a studenților de la teologia protestanta din Cluj după revoluția din Ungaria din 1956***

Ioan Marius Bucur (Universitatea Babeș-Bolyai): ***Destalinizarea eșuată: Libertatea refuzată Bisericii Greco-Catolice din România***

11.00 - 11:30 Pauză de cafea

11.30-13.00 Secțiunea II*: Ecourile Revoluției din 1956 – reacția autorităților comuniste din România și politicile represive față de minorități naționale și comunități religioase (II)*

Moderator: Corneliu Pintilescu

Hannelore Baier (Forumul Democrat al Germanilor din România): ***Măsuri intensificate de supraveghere a comunităților săsești în perioada 1956 - 1968***

Thomas Șindilariu (Departamentul pentru Relații Interetnice): ***Între mărturia celor vizați, context istoric și scopurile ascunse ale Securității – prezentare de carte: Der Schwarze-Kirche-Prozess 1957/58. Erlebnisberichte und Dokumentation, [Procesul Biserica Neagră 1957/58. Mărturii și documentație], ediția a II-a, Sibiu 2025.***

Laura Laza (Universitatea Babeș-Bolyai): ***„Discriminare" de gen? Din culisele procesului scriitorilor germani din 15. Septembrie 1959***

13.00 – 15.00 Pauză de prânz

Arbeitskreis für
Siebenbürgische Landeskunde
Societate de Studii Transilvane

15:00 – 17.30 Secțiunea II*: Ecourile Revoluției din 1956 – reacția autorităților comuniste din România și politicile represive față de minorități naționale și comunități religioase (III).*

Anca Filipovici (Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale): ***Reconstrucție, adaptare și emigrare. Experiențele evreilor din România după 1945***

Liviu Pleșa (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității): ***Epurarea ofițerilor evrei din Securitate (1959-1961)***

16.00 – 16.30 Pauză de cafea

Adriana Cupcea (Institutul Pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale): ***Al doilea Bărăgan: categorizare socială și relocare forțată. Musulmanii turcofoni din București, deveniți „romi de origine turcă" (1960)***

Manuela Marin (Institutul de Istorie „George Barițiu" al Academiei Române): ***Unde au dispărut romii? „Problema țigănească" înainte și după 1956***

17.30 Keynote: Vladimir Tismăneanu: *(online)*: ***Semnificația globală a Revoluției Maghiare: Promisiunea socialismului democratic***